

KOPAČKI
RIT

PARKOVI
HRVATSKE

Poljoprivredni
fakultet u
Osijeku

Fakultet
za odgojne
i obrazovne znanosti

DANUBE PARKS
network of protected areas

5. SIMPOZIJ S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

5th SYMPOSIUM WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

KOPAČKI RIT JUČER, DANAS, SUTRA 2016.

KOPAČKI RIT
PAST, PRESENT, FUTURE
2016

ZBORNIK SAŽETAKA
BOOK OF ABSTRACTS

Tikveš, 29. i 30. rujna 2016.
Tikves, September 29 - 30, 2016.

ZBORNİK SAŽETAKA
5. SIMPOZIJA S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

BOOK OF ABSTRACTS
5TH SYMPOSIUM WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

**KOPAČKI RIT
JUČER, DANAS, SUTRA
2016.**

**KOPAČKI RIT:
PAST, PRESENT, FUTURE
2016**

Tikveš, 29. i 30. rujna 2016.

Tikveš, September 29 - 30, 2016.

ZBORNİK SAŽETAKA 5. SIMPOZIJA S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

BOOK OF ABSTRACTS OF THE 5TH SYMPOSIUM WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

**KOPAČKI RIT JUČER, DANAS, SUTRA 2016.
KOPAČKI RIT: PAST, PRESENT, FUTURE 2016**

Organizatori/Organizers:

Javna ustanova „Park prirode Kopački rit“, Poljoprivredni fakultet u Osijeku,
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Osijek, B.E.N.A. i DANUBEPARKS

Izdavač/Publisher:

Javna ustanova „Park prirode Kopački rit“, Titov Dvorac 1, 31328 Lug, Hrvatska

Uredništvo/Editorial board:

izv. prof. dr. sc. Siniša Ozimec, izv. prof. dr. sc. Irella Bogut, Vlatko Rožac, prof., Boris
Bolšec, prof., Sonja Kučera, mag. agr., mr. sc. Željko Popović

Znanstveni odbor/Abstract review board:

izv. prof. dr. sc. Siniša Ozimec, izv. prof. dr. sc. Irella Bogut, doc. dr. sc. Mirna Habuda-
Stanić, doc. dr. sc. Elvira Kovač Andrić, izv. prof. dr. sc. Vanja Radolić, mr. sc. Željko
Popović

Organizacijski odbor/Organisational committee:

Damir Opačić, dipl. ing., izv. prof. dr. sc. Damir Matanović, prof. dr. sc. Vlado Guberac,
Carl Manzano, mag., prof. dr. sc. Ivan Dragičević, doc. dr. sc. Filip Stević

Tajnik simpozija/Secretary of the Symposium:

Vlatko Rožac, prof.

Lektorice/Language editors:

izv. prof. dr. sc. Irena Vodopija
Una Šijan, prof.

Pokrovitelji/Sponsors:

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Osječko-baranjska županija, Privredna
banka Zagreb d.d.

Fotografija na naslovnici/Cover page photo:

Domagoj Topić

Grafička priprema i tisak/Printed by:

Foto art d.o.o.

Naklada/Printing run:

300 primjeraka

ISSN 1849-8264

Znanje djece mlađe školske dobi o ljekovitim biljkama u ruralnoj i urbanoj sredini

IVANČICA JURČEVIĆ AGIĆ¹, JOSIPA BIČANIĆ², IRELLA BOGUT²,
ŽELJKO POPOVIĆ²

¹ Kozjačka 88, 31000 Osijek, (e-mail: ivancica.ja@gmail.com)

² Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Ulica cara Hadrijana 10, Osijek (e-mail: popovic@foozos.hr)

Sažetak:

Ljekovite su biljke cijenjene zbog svojih medicinskih i aromatičnih svojstava. Tradicionalno korištenje biljaka diljem svijeta poznato je stoljećima. Suvremena medicina uporabu ljekovitog bilja uvodi kao fitoterapiju koja nudi dodatne mogućnosti u sprječavanju i liječenju akutnih i kroničnih oboljenja. Cilj je rada bio ispitati koliko djeca mlađe školske dobi znaju o ljekovitim biljkama, njihovoj primjeni i utjecaju na ljudski organizam te utvrditi postoje li razlike u znanju o ljekovitim biljkama kod učenika iz ruralne i urbane sredine. Populacija obuhvaćena ovim istraživanjem bili su učenici trećih i četvrtih razreda u dvije osnovne škole – u Osijeku i Viškovcima. U ispitivanju koje je provedeno tijekom mjeseca ožujka sudjelovalo je ukupno 64 učenika iz 4 odjela. Provedeno je empirijsko transversalno istraživanje u kojem je kao instrument korišten anketni upitnik s 10 pitanja otvorenog tipa. Odgovori su analizirani kvantitativno i kvalitativno te obrađeni osnovnim deskriptivnim statističkim metodama. Rezultati pokazuju da učenici trećeg razreda ruralne sredine imaju veće znanje o ljekovitim biljkama nego učenici iste dobi u gradu. U četvrtim razredima znanje učenika iz obje sredine o ljekovitim biljkama bilo je podjednako. Budući da s učenicima prethodno nije obrađena nijedna nastavna cjelina koja bi mogla utjecati na uspješnost rezultata, njihovo je znanje odraz njihova načina života i odgoja. Iako su rezultati istraživanja zadovoljavajući, bilo bi poželjno u Nastavni plan i program Prirode i društva za 3. i 4. razred osnovne škole uvesti više izvanučioničke nastave kojom bi učenici povezali svoja znanja s izvornom stvarnošću u prirodi te stjecali nova znanja i iskustva.

Ključne riječi: ljekovite biljke, razredna nastava, fitoterapija, etnobotanika

Young learners' knowledge on the medicinal herbs in rural and urban environment

IVANČICA JURČEVIĆ AGIĆ¹, JOSIPA BIČANIĆ², IRELLA BOGUT²,
ŽELJKO POPOVIĆ²

¹ Kozjačka 88, 31000 Osijek, (e-mail: ivancica.ja@gmail.com)

² Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Education, Cara Hadrijana 10, Osijek, (e-mail: popovic@foozos.hr)

Abstract

Medicinal plants are valued for their medicinal and aromatic properties. The traditional use of plants around the world is known for centuries. Modern medicine introduces using herbs as phytotherapy, which offers additional possibilities in the prevention and treatment of acute and chronic diseases. The aim of this study was to examine how much the elementary school children know about medicinal plants, their implementation and impact on the human body and determine whether there are differences in knowledge of medicinal plants with students from rural and urban areas. The study included students of third and fourth grade in two elementary schools - in Osijek and Viškovci. In a study conducted in March, there was a total of 64 students from four departments. An empirical transversal study was conducted, which used a questionnaire with 10 open-ended questions. Responses were analysed quantitatively and qualitatively, and processed by basic descriptive statistical methods. The results show that third graders from rural areas have a greater knowledge of medicinal plants than students of the same age in the city. Fourth graders' knowledge from both rural and urban environments was similar. Since the students previously did not cover any unit that could affect the success of the results, their knowledge is a reflection of their way of life and upbringing. Although the survey results were satisfactory, it would be desirable to introduce more outdoor educational activities into the curriculum for Nature subjects for 3rd and 4th grade, so that students could connect their existing knowledge with the original reality in nature and acquire new knowledge and experience.

Keywords: medicinal herbs, classroom teaching, phytotherapy, ethnobotany

ZNANJE DJECE MLAĐE ŠKOLSKE DOBI O LJEKOVITIM BILJKAMA U RURALNOJ I URBANOJ SREDINI

Ivančica Jurčević Agić¹, Josipa Bičanić², Irella Bogut², Željko Popović²

¹Kozjačka 88, 31000 Osijek, Hrvatska

²Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti,
Odsjek za prirodne znanosti, Ulica cara Hadrijana 10, 31000 Osijek, Hrvatska

UVOD

Ljekovite su biljke cijenjene zbog svojih medicinskih i aromatičnih svojstava. Tradicionalno korištenje biljaka diljem svijeta poznato je stoljećima. Suvremena medicina uporabu ljekovitog bilja uvodi kao fitoterapiju koja nudi dodatne mogućnosti u sprječavanju i liječenju akutnih i kroničnih oboljenja. Cilj je ovog rada bio ispitati koliko djeca mlađe školske dobi znaju o ljekovitim biljkama, njihovoj primjeni i utjecaju na ljudski organizam te utvrditi postoje li razlike u znanju o ljekovitim biljkama kod učenika iz ruralne i urbane sredine.

Kamilica, *Matricaria chamomilla* L.

Gavez, *Symphytum officinale* L.

Brusnica, *Vaccinium vitis-idaea* L.

Kupina, *Rubus fruticosus* L.

REZULTATI

Rezultati pokazuju da učenici trećeg razreda ruralne sredine imaju veće znanje o ljekovitim biljkama, njihovoj primjeni i utjecaju na ljudski organizam nego učenici istog uzrasta u gradu. U četvrtim razredima znanje učenika iz obje sredine o ljekovitim biljkama bilo je podjednako. Budući da s učenicima prethodno nije obrađena nijedna nastavna cjelina koja bi mogla utjecati na uspješnost rezultata, njihovo je znanje odraz njihova načina života i odgoja.

Lipa, *Tilia cordata* Mill.

Bazga, *Sambucus nigra* L.

Poznavanje ljekovitih biljaka kod djece mlađe školske dobi.

Kategorija	Naziv biljne vrste
travnjak	kamilica, gavez, kopriva, maslačak, metvica, neven, kadulja
grmolike biljke	borovnica, brusnica, malina, maslina, ružmarin, bršljan, kupina
šumsko drveće	bazga, lipa, kesten, orah, bagrem, hrast, breza
voće	jabuka, naranča, limun, kruška, šljiva, banana, kivi
povrće	mrkva, špinat, češnjak, luk, peršin, cikla, kelj

Jabuka, *Malus domestica* Borkh.

Češnjak, *Allium sativum* L.

ZAKLJUČAK

Iako su rezultati istraživanja zadovoljavajući, bilo bi poželjno u Nastavni plan i program Prirode i društva za 3. i 4. razred osnovne škole uvesti više izvanučioničke nastave kojom bi učenici povezali svoja znanja s izvornom stvarnošću u prirodi te stjecali nova znanja i iskustva.